

Općinski sud u Jajcu, sutkinja Sanela Simišić, u pravnoj stvari tužitelja 1.R. C. iz J.,, 2. T. C. iz J.,
.3. S. C.1 iz J.,, 4. A. C.1 iz J., i 5. A. C.2 iz J., zastupanih po punomoćniku Edinu Šaćić,
advokatu iz Sarajeva, Ul. Skenderija br. 56, protiv tuženika Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo, Ul. Maršala
Tita br. 29, Sarajevo, koga zastupa Sonja Dujaković, advokat iz Banja Luke, radi naknade štete, v. sp.
32.658,51 KM, nakon zaključene glavne rasprave 03.10.2024. godine održane u prisutnosti punomoćnika
tužitelja i tuženika, dana 03.10.2024. godine, donio je sljedeću

P R E S U D U

I Obavezuje se tuženi da:

- tužitelju **R. C.** na ime naknade nematerijalne štete zbog pretrpljenih duševnih bolova zbog smrti sina, isplati iznos od 2.000,00 KM, uz zakonsku zateznu kamatu počev od dana 26.01.2024. godine kao podnošenja tužbe do isplate,
- tužiteljici **T. C.** na ime naknade nematerijalne štete zbog pretrpljenih duševnih bolova zbog smrti sina isplati iznos od 2.000,00 KM, uz zakonsku zateznu kamatu počev od dana 26.01.2024. godine kao podnošenja tužbe do isplate,
- tužiteljici **S. C.1** na ime naknade nematerijalne štete zbog pretrpljenih duševnih bolova zbog smrti supruga, isplati iznos od 2.000,00 KM, kao i na ime naknade materijalne štete zbog troškova sahrane iznos od 200,00 KM, te na ime troškova podizanja nišana iznos od 270,00 KM, uz zakonsku zateznu kamatu počev od dana 26.01.2024.godine kao podnošenja tužbe do isplate,
- tužitelju **A. C.1** na ime naknade nematerijalne štete zbog pretrpljenih duševnih bolova zbog smrti oca, isplati iznos od 2.000,00 KM, uz zakonsku zateznu kamatu počev od dana 26.01.2024. godine kao podnošenja tužbe do isplate,
- tužiteljici **A. C.2** na ime naknade nematerijalne štete zbog pretrpljenih duševnih bolova zbog smrti oca, isplati iznos od 2.000,00 KM, uz zakonsku zateznu kamatu počev od dana 26.01.2024. godine kao podnošenja tužbe do isplate, sve u roku od 30 dana od dana donošenja presude.

II Obavezuje se tuženi da tužiteljima naknadi troškove postupka u iznosu od 1.193,41 KM, u roku od 30 dana od dana donošenja presude.

III Tužbeni zahtjev se odbija kao neosnovan u dijelu preko dosuđenog.

IV Utvrđuje se povlačenje dijela tužbenog zahtjeva kojim se predlaže da sud obaveže tuženog da A. C.2 na ime naknade zbog izgubljenog izdržavanja isplati rentu u ukupnom iznosu od 1.248,51 KM uz zakonsku zateznu kamatu počev od dana podnošenja tužbe do isplate .

Obrazloženje

Tužitelji su tužbom od dana 26.01.2024. godine, predložili da sud donese presudu kojom se obavezuje tuženi da tužitelju R. C. na ime naknade nematerijalne štete zbog pretrpljenih duševnih bolova zbog smrti sina isplati iznos od 6.000,00 KM, da tužiteljici T. C. na ime naknade nematerijalne štete zbog pretrpljenih duševnih bolova zbog smrti sina isplati iznos od 6.000,00 KM, da tužiteljici S. C.1 na ime naknade nematerijalne štete zbog pretrpljenih duševnih bolova zbog supruga isplati iznos od 6.000,00 KM, kao i na ime naknade materijalne štete zbog troškova sahrane iznos od 600,00 KM, te na ime troškova podizanja nišana iznos od 810,00 KM. Dalje predlaže da sud obaveže tuženog da tužitelju A. C.1 na ime naknade nematerijalne štete zbog pretrpljenih duševnih bolova zbog smrti oca isplati iznos od 6.000,00, te da tužiteljici A. C.2 na ime naknade nematerijalne štete zbog pretrpljenih duševnih bolova zbog smrti oca isplati iznos od 6.000,00 KM, sve uz zakonsku zateznu kamatu počev od dana podnošenja tužbe do isplate, uz nakandu troškova parničnog postupka.

U činjeničnim navodima tužbe tužitelji navode da se dana 07.04.2023. godine desila saobraćajna nezgoda na raskrsnici tipa trokraka: M1-101, dionica puta Crna Rijeka granica RS/FBiH (Ugar) R1 2108, dionica puta Mrkonjić Grad-Crna Rijeka; mjesto Dabrac, opština Mrkonjić Grad, u kojoj je S. C.2 kao vozač teretnog motornog vozila Ford registarskih oznaka ... zadobio teške tjelesne povrede usljed kojih je preminuo istog dana. Do nezgode je došlo isključivom krivnjom vozača M. K. koji je upravljao vozilom marke Mitsubishi Galant EAO, registarskih oznaka ..., u raskrsnici oduzeo pravo prvenstva prolaza teretnom motornom voziku Ford Transit, kojim je upravljao S. C.2. U momentu nezgode obavezno osiguranje od odgovornosti za vozilo Mitsubishi Galant bilo je zaključeno kod tuženog po polici broj: 33161885. Dalje u tužbi navodi da su prvotužitelj i drugotužiteljica roditelji, trećetužiteljica supruga, a četverotužitelj i petotužiteljica su djeca poginulog S. C.: Tužitelj se vansudskim putem obraćao tuženom sa zahtjevom za naknadu štete, te je tuženi je priznao osnovanost zahtjeva od 70% ističući da na strani poginulog vozača postoji doprinos u nastanku nezgode od 30% Stoga je u vansudskom postupku tužiteljima isplaćeno 70% naknade po svim oblicima štete. Kako tužitelji smatraju da na strani poginulog nema nikakvog doprinosa, ovom tužbom potražuju razliku naknade štete, odnosno prvotužitelj i drugotužiteljica potražuju na ime naknade nematerijalne štete zbog pretrpljenih duševnih bolova zbog smrti sina iznos od po 20.000,00 KM umanjene za isplaćeni iznos od po 14.000,00 KM, trećetužiteljica potražuje na ime naknade nematerijalne štete zbog pretrpljenih duševnih bolova zbog smrti supruga 20.000,00 KM umanjeno za isplaćenih 14.000,00 KM, te kako je pretrpila materijalnu štetu u vidu troškova sahrane u iznosu od 2.000,00 KM umanjeno za isplaćenih 1.400,00 kao i na ime troškova podizanja nišana potražuje iznos od 2.700,00 KM umanjeno za isplaćenih 1.890,00 KM, te četverotužitelj i petotužiteljica potražuju na ime naknade nematerijalne štete zbog pretrpljenih duševnih bolova zbog smrti oca iznos od po 20.000,00 KM umanjeno za isplaćenih po 14.000,00 KM. Kako su tužitelji pretrpjeli nematerijalnu i materijalnu štetu krivnjom vozača vozila za koje obavezno osiguranje od odgovornosti bilo zaključeno kod tuženog, tuženi je dužan nadoknaditi nastalu štetu, na temelju odredbi članova 178.,185., 188., 190., 193., 194., 201. i 941. ZOO FBiH. Stoga predlažu da sud usvoji postavljene tužbene zahtjeve.

U odgovoru na tužbu od dana 29.02.2024. godine tuženi ne osporava pasivnu legitimaciju, obzirom da je vozilo koje je učestvovalo u nezgodi i kojim je upravljao M. K. u momentu nezgode bilo osigurano kod tuženog. Tuženi je djelimično usvojio odštetni zahtjev tužilaca uz uračunat doprinos vozača S. C.2 nastanku saobraćajne nezgode, u iznosu od 30%, koji je utvrdio na osnovu činjenice da je vozač S. C.2 vozio brzinom preko dozvoljenog ograničenja od 50 km/h, što je evidentno iz skice lica rnjesta i prikazanih tragova, odnosno da je vozilo tužioca nakon primarnog kontakta i gubitka brzine u primarnom sudarnom procesu (u kojem je vozilo drugog učesnika odbačeno nekih 10 metara od mjesta kontakta), dodatno izgubilo brzinu usljed zanošenja vozila te nastavilo kretanje kroz zaštitnu metalnu ogradu i zaustavilo se rijeci Vrbas. Shodno navedenom, došlo je do povećanja obima i intenziteta nastalih posljedica, odnosno preuzimanjem radnje kočenja pri brzini u granicama dozvoljene, nezgoda se mogla i izbjeći. Naime, prema Zakonu o obaveznom

osiguranju u saobraćaju, srodnik i druga fizička lica nemaju pravo na naknadu štete za duševne boli zbog smrti ili tjelesne povrede vozača koji je prouzrokovao štetu, analogno čemu je tuženi obračunao doprinos vozača, obzirom da je djelimično odgovoran za nastanak nezgode. Tuženi osporava i visinu postavljenog tuženog zahtjeva. Na pripremnom ročištu punomoćnik tuženog navodi da tuženi ne osporava da su tužitelji pretrpjeli duševne bolove zbog smrti člana porodice. Na navedenoj dionici puta brzina je ograničena na 50 km/h, dok je angažovani vještak od strane tuženog uzimajući u obzir izgublenu brzinu prednika tužilaca na odbačaj vozila osiguranika tuženog, zatim izgublenu brzinu na tragove zanošenja te izgublenu brzinu na deformacije u kontaktu sa bočnom stranom vozila osiguranika tuženika i na kontakt sa metalnom ogradom došao do zaključka da se prednik tužilaca kretao brzinom od 80 km/h. U skladu sa navedenim tuženi u smislu odredaba člana 43. st.1. i 50. st. 1. ZOOBS-a te člana 205., a u vezi sa 195. ZOO ističe prigovor podijeljene odgovornosti. U pogledu visine potraživane nematerijalne štete, tuženi smatra da se iznosi propisani orijentacionim kriterijima ne bi trebali primjenjivati po automatizmu, a u skladu sa odlukom Vrhovnog suda FBiH broj 36 0 P 00588310 Rev od 8.9.2011. godine.

Tužitelji su u toku postupka proveli dokaze uvidom i čitanjem u :

- Zapisnik o uviđaju prometne nezgode PS Mrkonjić Grad br.21/01-3-10/23 od 07.04.2023. godine,
- Skicu lista mjesta,
- Potvrda o smrti za S. C.2,
- Izvod iz MKU br.04/1-202-294/23 od 18.4.2023. godine,
- Izvod iz MKR za S. C.2 br. 07-10-1-4742/23 od 14.4.2023. godine,
- Izvod iz MKR za R.C. br.07-10-1-5343/23 od 04.05.2023. godine ,
- Izvod iz MKR za T. C. br. 07-10-1-5344/23 od 04.05.2023. godine,
- Izvod iz MKR za S. C.1 br. 07-10-1-5338/23 od 04.05.2023. godine,
- Izvod iz MKV br.07-10-3-657/23 od 08.05.2023. godine,
- Izvod iz MKR za A. C.1 br. 07-10-1-5339/23 od 04.05.2023. godine,
- Izvod iz MKR za A. C.2 br. 07-10-1-5340/23 od 04.05.2023. godine,
- Obrazložena ponuda Sarajevo Osiguranje od 17.08.2023. godine,
- Sporazum o vansudskoj nagodbi za štetu br.2877/2023, 2506/2023(8),140/23 BL),
- Profaktura 00008 od 09.5.2023. godine,
- Obrazložena ponuda Sarajevo Osiguranje od 11.10.2023. godine, te
- vještačenjem po vještaku saobraćajne struke Stipi Martinoviću;

Tuženi je u toku postupka proveo dokaze uvidom i čitanjem u:

- Zapisnik o uviđaju MUP RS PS Mrkonjić Grad br.21/01-3-10/23 od 7.4.2023. godine sa skicom lica mjesta,
- Ispis naloga za račun Intesa Sanpaolo Banka BH od 19.2.2024. godine, na iznos od 885,75 KM od 19.2.2024.godine,
- Obrazložena ponuda Sarajevo Osiguranje od 12.02.2024. godine,
- Izvod iz MKR za A. C.2,
- Izvid štete na vozilu kojim je upravljao prednik tužitelja od 7.7.2023.godine, Euroherc d.d.,
- vještačenje saobraćajne nezgode sačinjene od strane vještaka Nedžada Višća, od 19.1.2024. godine;

U završnom obraćanju sudu punomoćnik tužitelja navodi da u toku postupka tužitelji nisu izvodili dokaze na okolnost da su tužitelji trpjeli duševne bolove zbog gubitka bliskog srodnika jer je ta činjenica priznata kao nesporna na pripremnom ročištu, te je sudska praksa odavno zauzela stav da se činjenica trpljenja duševnih bolova bliskih srodnika podrazumijeva, odnosno smatra opće poznatom činjenicom koju ne treba posebno dokazivati, a ako neko tvrdi suprotno na njemu je teret dokazivanja. Na sudu je da odluči o prigovoru podijeljene odgovornosti za koju tuženik smatra da je 30% na strani poginulog vozača te je u skladu s tim isplatio 70% naknade. Iz nalaza vještaka i iskaza datog na ročištu, tužitelji smatraju da proizilazi isključiva odgovornost vozača vozila Mitsubishi, osiguranika tuženog. Vještak je objasnio da je isti oduzeo pravo prvenstva drugom učesniku, a nešto veća brzina od dozvoljene kojom se kretalo vozilo Ford se ne može dovesti u direktno uzročno posljedičnu vezu ni sa nastankom ni sa posljedicama. Prije svega, vještak se izjasnio da bi i pri vožnji dozvoljenom brzinom do sudara opet došlo. Istina, vještak je rekao i to da bi onda

dejstvo sila bilo manje, međutim ni čim nije dokazano da se i tada ne bi desila ključna činjenična stvar, a to je slijetanje vozila u korito rijeke, što je dovelo do smrti prednika tužitelja. Ta je činjenica ostala nedokazana i ona je zahtijevala posebne obračune od strane adekvatnog vještaka. Položaj tuženog u parnici ga ne oslobađa da dokazuje svoje aktivne tvrdnje, a prigovor podijeljene odgovornosti je aktivna tvrdnja. Dakle, nije dokazano da bi i pri brzini kretanja 50 km/h da ne bi došlo do slijetanja vozila u korito rijeke, ali je ova činjenica nedokazana. U svakom slučaju 30% doprinosa je prevelik omjer, to je skoro 1/3 i ne može se tako utvrditi doprinos u odnosu na težinu propusta oba učesnika. Jedan učesnik nezgode je grubo prekršio pravila sigurnosti saobraćaja, a drugi je samo vozio nešto većom brzinom od dozvoljene. Stoga predlaže da sud u cijelosti usvoji tužbeni zahtjev.

Punomoćnik tuženog u završnom obraćanju sudu navodi da ostaje kod svih prigovora istaknutih u toku postupka, a naročito kod prigovora podijeljene odgovornosti. Naime, u smislu odredbe člana 192. stav 1., a u vezi sa odredbom člana 205. ZOO potrebno je razlikovati doprinos oštećenog nastanku štete, ali i doprinos oštećenog da šteta bude veća. U predmetnom slučaju, obzirom da nije sporno da je osiguranik tuženog oduzimajući pravo prvenstva prolaza predniku tužioca doveo do nastanka opasne situacije tuženi je i isplatio potraživanu naknadu štete u visini od 70%. Tuženi je mišljenja da činjenica da se prednik tužilaca kretao u vozilu u kojem je bilo 7 odraslih osoba, građevinski alat, putem koji je pod nagibom (nizbrdica) da je isti prilazio raskrsnici to je prednik tužilaca u smislu odredbe člana 43. stav 1. ZOBS kao i odredbe člana 50. stav 1. ZOBS bio dužan da brzinu kretanja svog vozila prilagodi svim pobrojanim uslovima. Na današnjem ročištu vještak saobraćajne struke nedvosmisleno je izjavio da bi pri manjoj brzini posljedice bile manje. Isti je također naveo da bi promjenom svake varijable rezultat bio drugačiji, a što je i logično obzirom da prilikom kretanja dva vozila brzina kretanja nije jedini faktor od uticaja na obim oštećenja, kao i dalje odvijanje same nezgode. Međutim, zakonsko pravilo koje propisuje obavezu vozačima da se pridržavaju ograničenja nije instruktivne prirode nego se isto s razlogom propisuje i postavlja i obavezuje vozače upravo da bi čak i u slučaju kada je uzrok nemoguće izbjeći makar posljedice samog sudara bile što manje. Čak i u slučaju kada sud ne može sa sigurnošću da utvrdi koji dio štete potiče od samog oštećenog odnosno ovdje prednika tužilaca sud ima obavezu da u smislu odredbe člana 192. stav 2., a u vezi sa odredbom člana 205. odluku o visini naknade štete donese vodeći računa o svim okolnostima. Tuženi napominje da je po predmetnom štetnom događaju u postupku potraživanja materijalne štete koji je vođen pred Osnovnim sudom u Mrkonjić Gradu donesena nepravosnažna presuda u kojoj upravo utvrđen doprinos prednika tužilaca od 30%, a koja odluka se daje na uvid, presuda broj 75 0 P 059 970 23 P. Iz navedenih razloga tuženi predlaže da sud odluku donese na osnovu dokaza u spisu.

Uzimajući u obzir sve izvedene dokaze i iznesene činjenice, cijeneći svaki dokaz posebno i sve dokaze zajedno sukladno čl. 8. Zakona o parničnom postupku FBiH, sud je odlučio kao u izreci nakon što je prethodno utvrdio sljedeće činjenično stanje:

Među parničnim strankama je u toku postupka bilo nesporno, da se dana 07.04.2023. godine desila saobraćajna nezgoda na raskrsnici puta u kojoj je S. C.2 kao vozač teretnog motornog vozila Ford registarskih oznaka ... zadobio teške tjelesne povrede usljed kojih je preminuo istog dana. Navedeno proizilazi i iz Zapisnika o uviđaju prometne nezgode PS Mrkonjić Grad br.21/01-3-10/23 od 07.04.2023. godine, Skice lista mjesta te Potvrde o smrti i Izvoda iz MKU br.04/1-202-294/23 od 18.4.2023. godine za S. C.2.

Nesporno je i da je vozač M. K. koji je upravljao vozilom marke Mitsubishi Galant EAO, reg. oznaka ..., u raskrsnici oduzeo pravo prvenstva prolaza teretnom motornom voziku Ford Transit kojim upravljao S. C.2.

Nesporno je i da je u momentu ove nezgode obavezno osiguranje od odgovornosti za vozilo Mitsubishi Galant bilo je zaključeno kod tuženog po polici broj: 33161885.

Nesporno je da su prvotuzitelj i drugotuziteijica roditelji, trećetuziteljica supruga, a četverotuzitelj i petotuziteljica djeca poginulog S. C.2, što proizilazi i iz dokaza tužitelja izvoda iz MKR za S. C.2 br. 07-10-1-4742/23 od 14.4.2023. godine, izvoda iz MKR za R. C. br. 07-10-1-5343/23 od 04.05.2023. godine, Izvoda iz

MKR za T. C. br.0 7-10-1-5344/23 od 04.05.2023. godine, Izvoda iz MKR za S. C.1 br. 07-10-1-5338/23 od 04.05.2023. godine, Izvoda iz MKV br. 07-10-3-657/23 od 08.05.2023. godine, Izvoda iz MKR za A. C.1 br. 07-10-1-5339/23 od 04.05.2023. godine i Izvoda iz MKR za A. C.2 br. 07-10-1-5340/23 od 04.05.2023. godine. Nesporno je da su isti pretrpjeli duševnu bol zbog smrti člana porodice.

Nesporno je i da tuženi priznao osnovanost zahtjeva tužitelja za naknadu štete i isplatio iznose u vrijednosti od 70% obzirom da tuženi smatra da na strani poginulog vozača postoji doprinos u nastanku nezgode od 30%, a što je sud utvrdio i uvidom u Sporazum o vansudskoj nagodbi za štetu br. 2877/2023, 2506/2023(8),140/23 BL) od 17.08.2023. godine.

Sporno je da li je tuženi dužan tužiteljima isplatiti cjelokupan traženi iznos na ime naknade štete, obzirom da tužitelji tvrde da je isključivi uzrok za nastupanje štetne posljedice radnja vozača M. K. i da nema doprinosa za nastanak štete na strani vozača S. C.2 koji je upravljao vozilom osiguranim kod tuženog ili postoji doprinos za nastanak štete na strani vozača S. C.2.

Odlučujući o spornim činjenicama sud je uvidom u Zapisnik o uviđaju prometne nezgode PS Mrkonjić Grad br. 21/01-3-10/23 od 07.04.2023. godine, utvrdio da je u istom konstatirano da su u navedenoj prometnoj nezgodi učestvovali putničko vozilo Mitsubishi Galant vlasništvo M. K. koje je osigurano kod Sarajevo osiguranja d.d. i teretno vozilo Ford Transit kojim je upravljao S. C.2, a koje vozilo je zatečeno u rijeci Vrbas. U opisu lica mjesta je navedeno i da je sa desne strane magistralnog puta prije raskrsnice postavljen saobraćajni znak „Ograničenje brzine“ od 50 km/h.

Sud je cijenio i nalaz i mišljenje vještaka saobraćajne struke Stipe Martinovića od dana 22.05.2024. godine i dopunu nalaza od 22.08.2024. godine u kojem navodi da se prometna nezgoda dogodila na magistralnoj cesti izvan naseljenog mjesta. Na ovom dijelu, na magistralnu cestu Banja Luka-Jajce pod pravim kutom sa desne strane, promatrano iz smjera Banja Luke, spaja se regionalna cesta za Mrkonjić Grad. U samom raskrižju magistralna cesta se sastoji od ukupno tri prometne trake, od kojih je središnja prometna traka namijenjena za vozila koja na ovom raskrižju skreću u lijevu stranu. Prije prometne nezgode teretno motorno vozilo Ford kretalo se magistralnom cestom iz smjera Banja Luke u smjeru Jajca, a vozilo Mitsubishi kretalo se regionalnom cestom iz smjera Mrkonjić Grada. Dolaskom do raskrižja vozač sa vozilom Mitsubishi započeo je uključivanje na magistralnu cestu, te istovremeno skretanje u lijevu stranu u smjeru Banja Luke. Kontakt između vozila ostvaren je na središnjem dijelu desne prometne trake magistralne ceste, promatrano iz smjera Banja Luke, te se nakon ostvarenog kontakta vozilo Ford odbilo u svoju lijevu stranu, pri čemu je probilo metalnu zaštitnu ogradu, te prednjim dijelom palo u korito rijeke Vrbasa zadnjim dijelom se zaustavilo na kamenom zidu pored korita rijeke. Nakon ostvarenog sudara došlo je do rotacije vozila Mitsubishi u smjeru suprotnom od kazaljke na satu za 170 stupnjeva. Na kraju se ovo vozilo zaustavilo uz desnu ivicu kolovoza, promatrano iz smjera Banja Luke u smjeru Jajca. Brzina vožnje vozila Ford prije sudara iznosila je 78 km/h, a brzina vožnje vozila Mitsubishi prije sudara iznosila je 15 km/h. U trenutku kada je vozač sa vozilom Mitsubishi započeo uključivan je na magistralnu cestu vozilo Ford bilo je na udaljenosti od 29,05 metara. U tim okolnostima vozač vozila Ford nije mogao na vrijeme zaustaviti svoje vozilo prije sudara. Nedostajalo mu je u prostoru 28,63 metara. Pri brzini vožnje od 50 km/h vozač vozila Ford mogao bi na vrijeme zaustaviti svoje vozilo prije sudara na udaljenosti od 0,36 metara. Osnovi uzrok ove prometne nezgode je propust vozača vozila Mitsubishi. Bio je dužan dopustiti da tim raskrižjem prvo prođe vozilo Ford, pa se tek nakon toga uključiti na magistralnu cestu.

Vještak na glavnoj raspravi navodi da je na toj dionici puta dužina preglednosti relativno dobra i mišljenja je da su se učesnici ove promete nezgode mogli uočiti na udaljenosti od 200 metara. Za brzinu vožnje od 50 km/h u uvjetima suhog kolnika kakva je bio u vrijeme događanja dužina zaustavnog puta iznosi 28,60 metara. Pri brzini vožnje od 50 km/h, vozač Forda mogao je na vrijeme zaustaviti vozilo na udaljenosti od 0,36 metara, ali to zavisi o kutu skretanja vozila Mitsubishi, ako je kut skretanja manji onda je dužina puta skretanja veća, te time i veće vrijeme od početka uključivanja do mjesta sudara, povećanjem kuta skretanja kako se približavamo 90 stupnjeva kut skretanja za vozilo Mitsubishi se smanjuje, ako se približavamo prema kutu od 90 stupnjeva. Povećanjem kuta skretanja smanjuje se vrijeme skretanja za vozilo Mitsubishi, te na taj

način približavamo vozilo Ford kroz to kraće vrijeme. Izvršio je kalkulaciju i uzeo da je kut skretanja kod izračunavanja za vozilo Mitsubishi bio 45 stupnjeva. Rezultat tih dviju vektorskih veličina je uvijek dijagonalna putanja jer se ne može skrenuti pod uglom od 90 stupnjeva. Navodi i da nije mogao utvrditi tačan kut skretanja, jer nema podatke o mjestu na kojem se vozilo počelo uključivati, može biti i malo više lijevo i desno, ima samo podatke o mjestu na kojem je bio sudar. Dakle, pri svakom kutu skretanja većem od 45 stupnjeva za vozilo Mitsubishi, vozač vozila Ford ne bi mogao zaustaviti svoje vozilo prije sudara jer i ovo je na knap. Ako je 90 stupnjeva ugao, to je najkraći put da se dođe do sudara, smanjenjem tog puta, povećanjem tog kuta za 1,2,3 stupnja, primiče se vozilo Ford i ne može se zaustaviti za vrijeme sudara. Smatra da vozač vozila Ford ne bi mogao zaustaviti vozilo prije sudara ni pri brzini od 50 km/h. Brzinu vozila Ford je utvrdio prema zapisniku o uviđaju i skici lica mjesta na mjestu nezgode nisu pronađeni tragovi usporavanja vozila Ford prije sudara. Nakon sudara vozilo se smirivalo na putu od 29 metara, te je odbacilo vozilo Mitsubishi na udaljenost od 18 metara. Pri ostvarenom sudaru na vozilu Ford nastupila su velika oštećenja, pa gubitak brzine pri deformaciji karoserije iznosi 40 km/h, to su ta tri parametra. Na temelju toga je došao do brzine od 78 km/h. Obzirom da vještak navodi da je prilikom računanja brzine vozila gdje stoji da su nastala velika oštećenja kod vozila Ford prilikom sudara s a vozilom Mitsubishi, da je nakon toga vozilo Ford odbijeno na svoju lijevu stranu, prešlo lijevu ivicu kolovoza, probilo zaštitnu ogradu kolovoza i u konačnom prednji dio vozila tužioca palo u korito rijeke Vrbas, mišljenja je i da se vozilo Ford kretalo brzinom od 50 km/h, sigurno se sve navedeno ne bi dešavalo, jer ukoliko bi put smirivanja bio manji, manja bi bila računaska brzina za vozilo Ford. Ukoliko se promjeni bilo koji kut i parametar i posljedice bi bile manje, ako smanjimo brzinu onda su sve naknadne posljedice manje. Ističe da jedan učesnik nije poštovao propise prvenstva prolaza, a drugi nije poštovao ograničenje brzine, te postoje propusti i jednoga i drugoga, ali je opasnu situaciju stvorio vozač vozila Mitsubishi. Vozač vozila Ford je napravio prometni prekršaj krećući se nedozvoljenom brzinom, a vozač vozila Mitsubishi je prouzročio opasnu situaciju.

Sud je prilikom odlučivanja u cijelosti poklonio vjeru nalazu vještaka, cijeneći da je isti stručan, objektivan i sačinjen u skladu sa pravilima struke. Isti je u skladu sa svim drugim provedenim dokazima u toku postupka.

Na temelju svih navoda i dokaza stranaka provedenih u toku postupka ovaj sud jasno zaključuje da postoji odgovornost oba vozača za nastanak saobraćajne nezgode i nastale štete.

Naime, ovaj sud zaključuje da je u navedenim okolnostima uzrok za nastanak nezgode, na strani vozača M. K. koji je upravljao vozilom Mitsibushi Galant, koji je započeo uključivanje na magistralnu cestu, a da se prethodno nije uvjerio da se istom ne kreću vozila koja imaju prvenstvo prolaza, odnosno nije prethodno utvrdio da se na magistralnu cestu može bezbjedno uključiti bez opasnosti za sebe i druge učesnike u saobraćaju, te je usljed navedenog došlo do prometne nezgode i štetnih posljedica.

Sa druge strane iz provedenih dokaza jasno proizilazi da je S. C.2 upravljao vozilom Ford brzinom od 78 km/h na dionici puta na kojoj postoji ograničenje brzine od 50 km/h, dakle brzinom od 28 km/h preko ograničenja brzine, te da se isti nije pridržavao ograničenja brzine na ovoj dionici puta.

Stoga sud cijeni da je u konkretnom slučaju glavni uzrok i najveći dio odgovornosti na strani vozača M. K. koji je upravljao vozilom Mitsibushi Galant za nastanak nezgode i to u procentualnom iznosu od 80%, dok je odgovornost S. C.2 izražena u procentualnom iznosu od 20%.

Sud je cijenio navode tužitelja da tuženi nije dokazao da štetne posljedice ne bi nastupile i da je vozač vozila Ford vozio brzinom od 50 km/h. Međutim na temelju provedenih dokaza, a posebno nalaza i mišljenja vještaka Martinović Stipe, jasno je da ukoliko bi se vozilo Ford kretalo brzinom od 50 km/h, odnosno ukoliko bi se smanjila brzina kretanja, da bi i sve naknadne posljedice bile manje. Stoga, iako je najveća odgovornost na strani vozača vozila Mitsubishi koji je na preglednoj raskrsnici oduzeo prvenstvo prolaza drugom vozilu

iako je mogao uočiti vozilo na pravcu koji je imao pravo prvenstva prolaza, ali je bez obzira na navedeno, istom oduzeo prvenstvo prolaza, usljed čega je došlo do teške saobraćajne nezgode sa smrtnom posljedicama. Ovaj sud cijeni da postoji i jedan dio odgovornosti na strani vozača vozila Ford, koji je bio dužan da se pridržava ograničenja brzine kretanja na datoj dionici puta, a što isti nije učinio, čime je također doprinio intenzitetu, a samim tim nastalim posljedicama ove saobraćajne nezgode.

Kako je bilo nesporno da je tuženi tužiteljima već isplatio 70% iznosa na ime naknade nematerijalne štete, sud je obavezao tuženog da tužiteljima isplati razliku iznosa do 80%, cijeneći osnovanim navod punomoćnika tužitelja da je 30% odgovornosti S. C.2, prevelik omjer u konkretnim okolnostima, a imajući u vidu da je vozač vozila Mitsubishi, morao propustiti vozilo na putu sa prvenstvom prolaza, bez obzira kojom brzinom se kreće vozilo na tom dijelu puta. Kako to nije učinio isti je uzrokovao saobraćajnu nezgodu i nastalu štetu. Sud prilikom ocjene doprinosa učesnika nezgode imao u vidu da je vozač S. C.2 imao obavezu da se pridržava ograničenja brzine, ali da je bespredmetna kalkulacija da li bi se isti mogao zaustaviti pri brzini od 50 km/h, jer se isti nije niti morao zaustavljati, već je obzirom na prvenstvo prolaza, imao pravo da prođe tim dijelom puta. U ovom slučaju, vozač M. K. je bio dužan da se zaustavi i propusti vozilo sa pravom prvenstva prolaza. Kako to isti nije učinio sud je mišljenja da je njegov doprinos na nastanak nezgode iznosi 80%.

Stoga je sud tužiteljima dosudio razliku od 10% iznosa od 20.000,00 KM, odnosno iznose od po 2.000,00 KM, na ime naknade nematerijalne štete, cijeneći da isti predstavlja adekvatnu naknadu za pretrpljene duševne bolove zbog gubitka sina, supruga i oca tužitelja, a imajući u vidu sve okolnosti nastanka štete kao i odgovornost u nastanku štete S. C.2 i M. K., čije je vozilo osigurano kod tuženog, pa je sud u smislu odredbe čl. 201. st. 1 i 941. st. 1 ZOO-a FBiH, odlučio kao u izreci presude. Visina naknade je odmjerena u skladu sa Orijentacionim kriterijima i iznosima za utvrđivanje visine pravične novčane naknade nematerijalne štete Vrhovnog suda FBiH od dana 27.01.2016. godine.

Odlučujući o dijelu tužbe koji se odnosi na zahtjev S. C.1. za naknadu materijalne štete zbog troškova sahrane u iznosu od 600,00 KM, te na ime troškova podizanja nišana iznosa od 810,00 KM, sud je imao u vidu da je u toku postupka bilo nesporno da su isti nastali te da je tuženi na ime troškova sahrane umjesto traženog iznosa za sahranu od 2.000,00 KM, isplatio iznos od 1.400,00 KM, te da je na ime troškova podizanja nišana umjesto traženog iznosa od 2.700,00 KM prema Profakturi 00008 od 09.5.2023. godine isplaćen iznos od 1.890,00 KM. Stoga je sud u ovom dijelu dosudio razliku troškova sahrane do 80% traženog iznosa, odnosno iznos od 200,00 KM na ime troškova sahrane i iznosa od 270,00 KM, na ime troškova podizanja nišana, pa je u smislu odredbe čl. 193. st. 1. ZOO-a FBiH, djelomično dosudio nastalu materijalnu štetu.

Tužiteljima u skladu sa čl. 186. i 277. ZOO-a pripada pravo na zatezne kamate, koje su dosuđene u skladu sa postavljenim zahtjevom od dana podnošenja tužbe tj. od 26.01.2024. godine.

Ostale navode i dokaze sud je cijenio ali nije posebno obrazlagao jer isti nisu bili od značaja za donošenje drugačije odluke u ovoj pravnoj stvari. Također, sud je izvršio uvid u vještačenje saobraćajne nezgode sačinjene od strane vještaka Nedžada Višće od 19.1.2024. godine, međutim isti nije bio od značaja za donošenje drugačije odluke u ovoj pravnoj stvari, posebno imajući u vidu da je isto urađeno van sudskog postupka po nalogu tuženog, te da je u ovom postupku provedeno vještačenje koji je sud cijenio kao relevantan dokaz za odlučivanje u ovoj pravnoj stvari.

Kako je punomoćnik tužiteljice A. C.2 na pripremnom ročištu povukao dio tužbenog zahtjeva kojim predlaže da sud obaveže tuženog da A. C.2 na ime na ime naknade zbog izgubljenog izdržavanja isplati rentu u ukupnom iznosu od 1.248,51 KM uz zakonsku zateznu kamatu počev od dana podnošenja tužbe do isplate,

sud je donio odluku kao u stavu IV izreke, a na temelju čl. 59 ZPP FBiH. Stoga je sud cijenio, ali nije posebno obrazlagao dokaze i navode koji su provedeni na ovaj dio tužbenog zahtjeva.

Odluku o troškovima Sud je donio na temelju čl. 386. st. 1. ZPP-a, a prema opredijeljenim troškovnicima punomoćnika tužitelja i tuženika.

Troškovi tužitelja se sastoje od troškova sastava tužbe, zastupanja na pripremnom ročištu i glavnoj raspravi u iznosu od po 1.080,00 KM, uvećanih za iznos od 2.592,00 KM (80 % iznosa za zastupanje više stranaka, sukladno čl. 24 AT FBiH), uvećanih za 17% PDV-a u iznosu od 991,44 KM. Sud je priznao i troškove vještačenja u iznosu od 350,00 KM, te taksu na tužbu i presudu u iznosu od po 300,00 KM, što ukupno iznosi 7.773,44 KM.

Obzirom da procentualni uspjeh tužitelja u parnici iznosi 33,33%, tužiteljima pripadaju troškovi u iznosu od 2.590,88 KM.

Priznati troškovi tuženog se sastoje od troškova zastupanja na pripremnom ročištu i ročištu za glavnu raspravu u iznosu od po 600,00 KM. Sud je priznao i troškove putovanja punomoćnika na relaciji Banja Luka-Jajce za dva ročišta u iznosu od po 115,02 KM, te naknadu za odsustvo iz kancelarije za vrijeme putovanja za dva ročišta u trajanju od po 3 sata tj. iznos od 360,00 KM što ukupno iznosi 1.790,04 KM. U preostalom dijelu sud je cijenio zahtjev tuženog za naknadu troškova previsoko postavljenim, obzirom da AT FBiH ne propisuje pravo na naknadu paušala, te da vrijeme putovanja na relaciji Banja Luka-Jajce traje 1,5 sat.

Obzirom da procentualni uspjeh tuženika u parnici iznosi 66,67%, tužiteljima pripada pravo na naknadu troškova u iznosu od 1.193,41 KM.

Prebijanjem troškova tužitelja i tuženog, (neuspjeh tužitelja je uspjeh tuženika), Sud je obavezao tuženog da tužitelju plati troškove postupka u iznosu od 1.397,47 KM. (*Odluku o troškovima sud je donio prema pravnom shvatanju na Panelu za ujednačavanje sudske prakse iz građanske oblasti od 30.01.2014. g.*)

Obzirom na navedeno, sud je donio odluku kao u izreci.

sutkinja
Sanela Simišić

POUKA: Protiv ove presude dozvoljena je žalba u roku od 30 dana od dana prijema presude. Žalba se podnosi Kantonalnom sudu u Novom Travniku, putem ovog suda, u dovoljnom broju primjeraka za sud i suprotnu stranu.